

kostning, hvilket atter tjener til at holde priserne nede.

Hvor boghandlerne er gået ind for avertering, sker det stort set kollektivt gennem fælleskataloger. Her i landet fremstilles disse navnlig af institutionen „Dansk Bogtjeneste“, der blev oprettet i 1939, og som nu har ca. 600 medlemmer. Til bogtjenesten ydes det tilskud af såvel boghandlere som forlæggere. Blandt andet propagandarbejde drager bogtjenesten omsorg for udsendelsen af de store kollektive salgskataloger, såsom julekataloget „Årets Bøger“ der udgives i samarbejde med Den danske Forlæggerforening, nedsættelseskataloger og mange andre mere specielle kataloger som f. eks. „Efterårets nyheder“, „Faglitteratur“, „Gavebøger“ etc. og nu sidst et for landbefolkningen bestemt blad „I ledige timer“. Det siger sig selv, at *også sådanne kataloger må indeholde bøgernes udsalgspriser, der derfor må være ens for alle.*

Også de mere officielle bogfortegnelser, som f. eks. „Dansk bogfortegnelse“ må nødvendigvis indeholde oplysning om udsalgspriserne. „Dansk bogfortegnelse“ omfatter samtlige i Danmark udgivne bøger og udsendes ugentlig gennem Forlæggerforeningens blad „Det danske Bogmarked“. De ugentlige meddelelser samles senere i kataloger, der er et nødvendigt arbejdsinstrument, ikke alene for forlæggere og boghandlere, men også for biblioteker og andre, der har med bøger at gøre. Sådanne kataloger er af uvurderlig betydning, ikke alene i det daglige arbejde i bogladerne, men også som kulturfaktor.

En ordning, hvorved den enkelte boghandler skulle indføre pris i de af ham udsendte kataloger, ville ikke alene være uoverkommelig, men — selv om den kunne overkommes — medføre en ganske urimelig arbejdsbelastning med deraf følgende forøgelse af omkostningerne til skade for bogladepriserne.

Udover de ovenfor anførte ulemper ville fri prisfastsættelse pålægge boghandlerne et kalkulationsarbejde ved bestilling af hver enkelt bog, der ville nødvendiggøre, at overordnet personale altid måtte afslutte ethvert bestillings-

køb, hvilket atter på uoverskuelig måde ville forøge boghandelens driftsomkostninger og dermed medføre en stigning i bogladepriserne.

Ovenstående vil vise, at en ordning, hvorved enhver prisfastsættelse var overladt til boghandlernes for godt befindende, ville være helt uigennemførlig.

- b. En ordning, hvorved det i almindelighed var boghandlerne tilladt at yde rabat til private købere på de fastsatte udsalgspriser har, som erfaringen har vist i en række lande, ført til, at boghandelen er blevet undergravet, ikke alene til skade for forlæggere og boghandlere, men også til skade for forfattere og publikum og derigennem for hele den del af vor kultur, der bæres af bøgerne.

Erfaringen i de forskellige lande har vist, at bogproduktionen og boghandelen er højst udviklet i de lande, der har fået gennemført den faste bogladepris, og at bøgerne der er nået længere ud i befolkningslagene.

Muligheden for at yde rabat vil medføre, at forlagene nødsages til at sætte bogladepriserne så højt, at de levner en rimelig avance til boghandlerne, selv når disse yder rabat. Dette er til skade for det købende publikum, idet de købere, der ikke har den fornødne indsigt eller forretningsmæssige evne til at opnå rabat, kommer til at betale for meget for bøgerne; og det kan her ofte dreje sig om det publikum (studerende, videnskabsmænd etc.), for hvem bøgerne har den største betydning. Det er endvidere til skade for bogsalget derved, at det svækker tilliden til bogens værdi og til reel behandling i bogladerne, hvorved atter købelysten svækkes til skade for bogsalget som helhed, hvilket som nævnt ikke alene fører til stigende priser, men også fra et kultursynspunkt er meget uheldigt. Det er endelig til skade for bogsalget derved, at boghandlerne ikke tør disponere, når de udsættes for underbud fra andre. Det har vist sig i praksis i en række lande, at muligheden for, at boghandlerne indbyrdes kan konkurrere på rabatten til publikum, medfører, at rabatten tvinges så højt op, at der ikke levnes en rimelig fortjeneste til dæk-